

Deklarácia členov Liptovsko-tatranského združenia (neštátnych) vlastníkov lesa k pripravovanej zonácii národných parkov na Slovensku.

Preambula:

LTZVL združuje 82 pozemkových spoločností, ktoré zastupujú 21 780 svojich členov-spoluvlastníkov lesných aj nelesných pozemkov.

Členovia LTZVL hospodária na pozemkoch, ktoré sú začlenené do 3 najväčších národných parkov Slovenska: NAPANT, TANAP A NP Veľká Fatra a problematika zonácie sa ich bytostne dotýka. Účelom deklarácie nie je ultimátny protest proti reforme NP, ale naopak poskytnúť argumenty pre jej zmyslupnosť a najmä dlhodobú udržateľnosť – environmentálnu a ekonomickú.

Premisy:

- neštátni vlastníci dokážu lepšie ochrániť a efektívne spravovať svoj lesný majetok ako štát (príkladov je veľa, efektívnosť je násobne vyššia);
- odpadá časť byrokracie pri správe štátneho majetku, veľa činností je založených na dobrovoľnej báze a osobnej účasti vlastníkov;
- takmer pri všetkých doterajších reformách (školsstvo, zdravotníctvo, veda, výskum) zlyháva implementácia, ktorú neštátni vlastníci vedia zabezpečiť pružnejšie;
- ochrana prírody sa nedá zabezpečiť iba zákazmi a obmedzeniami, musí sa stať predovšetkým programom vlastníkov a ľudí, ktorí v nej žijú a pracujú;
- väčšina spoluvlastníkov je za dôslednejšiu aktívnu ochranu prírody ako súčasť životného prostredia, je za zachovanie prísne chránených území na svojich pozemkoch, aj za ich prípadné rozšírenie;
- Ústava Slovenskej republiky ani Dodatokový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd neumožňuje pri budúcej zonácii NP obmedziť vlastnícke práva súkromných vlastníkov bez dohody s nimi;
- v súlade so Stratégiou EÚ pre lesy predpokladáme, že udržateľné hospodárenie a multifunkčnosť lesov sa nevyklučuje so zachovaním lesov a zvýšením ich biodiverzity;
- financovanie náhrad za obmedzenie vlastníckych práv z operačných programov nie je vhodnou formou a malo by byť nahradené financovaním z envirofondu, resp. z rozpočtovej kapitoly MŽP, alebo iným predvídateľným a nárokovateľným spôsobom financovania.

S ohľadom na vyššie uvedené:

- a) - odmietame nasledovné formy náhrady (§61, zákona 543/2002) dlhodobý nájom pozemku, výkup pozemkov do vlastníctva štátu zo zdrojov plánu obnovy;
- zmluvná starostlivosť (neobsahuje náhradu za obmedzenie hospodárenia);
- b) - navrhujeme, aby základom pri zonácii NP na neštátnych pozemkoch boli dlhodobé zmluvy (30 r.?) o obmedzení bežného spôsobu obhospodarovania za finančnú náhradu (inominátne zmluvy podľa §51 zákona č. 40/1964) medzi vlastníckmi lesov a správou príslušného NP.

Zmluvy by mali obsahovať okrem povinností zmluvných strán nasledovné:

- právo a povinnosť vlastníkov hospodáriť na pozemkoch v zmysle PSOL a plánu starostlivosti o chránené územie;
- právo poľovníctva zostáva zachované;
- časť práv a povinností správy NP pri ochrane lesov a biotopov bude v prípade dohody prenesená na obhospodarovateľa lesa;
- zmluva bude obsahovať doložku o neodvolateľnom súhlase vlastníka so zaradením jeho pozemkov do príslušnej zóny NP;
- v prípade pozemkových spoločností zmluva musí byť schválená zhromaždením členov.

V Liptovskom Mikuláši, 18.2. 2022

Za LTZVL: Ing. Vladimír Bruncko, predseda LTZVL